

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnému **M. S.**, bývajúcemu v S., o vymoženie **1 020 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 1 Er 1119/2010, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2013 sp. zn. 1 CoE 611/2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- I.** konanie o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2013 sp. zn. 1 CoE 611/2012 **z a s t a v u j e**,
- II.** návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**,
- III.** dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2013 sp. zn. 1 CoE 611/2012 **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe

rozhodcovského rozsudku z 15. apríla 2010, sp. zn. SR 01715/10 vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila S. a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Veľký Krtíš uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením zo 17. septembra 2012 č.k. 1 Er 1119/2010-22 exekúciu zastavil. Rozhodnutie odôvodnil tým, že účastníci v ním uzavretej úverovej zmluve dojednali aj rozhodcovskú doložku, túto rozhodcovskú doložku považoval za neplatnú (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), lebo nebola so spotrebiteľom osobitne dojednaná, splývala vo formulárovej zmluve s ostatnými štandardnými zmluvnými podmienkami, spotrebiteľ mohol úverovú zmluvu ako celok buď odmietnuť alebo podrobiť sa zmluvným podmienkam vopred naformulovaným dodávateľom bez toho, aby mal možnosť náležitým spôsobom posúdiť obsah rozhodcovskej doložky a jej právne dôsledky. Táto doložka vytvorila v neprospech spotrebiteľa nerovnováhu práv a povinností účastníkov spotrebiteľskej zmluvy aj z toho dôvodu, že spotrebiteľovi sa v jej dôsledku odoprela ochrana poskytovaná ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Neplatná rozhodcovská zmluva nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporu účastníkov konania, teda ani na vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý oprávnená pripojila k návrhu na vykonanie exekúcie. Tento rozhodcovský rozsudok preto nemožno považovať za vykonateľný exekučný titul.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 29. januára 2013 sp. zn. 1 CoE 611/2012: a/ návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol, b/ napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a svoje zistenia správne právne posúdil. Zdôraznil, že exekučný súd je povinný kedykoľvek v priebehu exekučného konania skúmať, či je exekúcia vedená na základe vykonateľného exekučného titulu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bola v danom prípade uzavretá spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahovala neprijateľnú (neplatnú) podmienku. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať spor oprávnenej s povinným, preto označený rozhodcovský rozsudok nie je vykonateľný exekučný titul. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Proti výroku uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2013 sp. zn. 1 CoE 611/2012 o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a je nepreskúmateľné. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2013 sp. zn. 1 CoE 611/2012 podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), 5. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadala uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu; zároveň žiadala dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2013 sp. zn. 1 CoE 611/2012.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých – tak, ako aj v tomto prípade, podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu; najvyšší súd konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a sp. zn. 3 Cdo 24/2013, ak aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013) s tým, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a najvyšší súd na rozhodnutie

o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 10 ods. 1 a 2 O.s.p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

II. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2013 sp. zn. 1 CoE 611/2012 podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcie, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, z určujúceho hľadiska išlo ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z.). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O.s.p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),

3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery (viď 1. až 6.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. K námietke oprávnenej, že súd prvého stupňa rozhodol o zastavení exekúcie bez nariadenia pojednávania, pričom § 57 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase rozhodovania súdu prvého stupňa ukladal exekučnému súdu, aby pri postupe podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ nariadil pojednávanie, treba uviesť, že uvedené ustanovenie bolo účinné od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012 a zrušením dovolaním napadnutého uznesenia dovolacím súdom pre uvedené pochybenie súdu prvého stupňa, by sa nedosiahol všeobecný účel dovolania – zrušením napadnutého rozhodnutia dosiahnuť nápravu nesprávnosti, lebo exekučný súd by už v ďalšom konaní nemusel nariadiť pojednávanie (súčasný znenie Exekučného poriadku

mu to neukladá). Odvolací súd nenariadil na prejednanie odvolania pojednávajúce z dôvodu, že mu to umožňoval § 214 ods. 1 a 2 O.s.p.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.). V konaní o jej dovolaní vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnému náhradu trov týchto konaní, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. decembra 2013

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková